

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 109 / Π / 1999
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης την 20^η Ιανουαρίου 2000, ημέρα Πέμπτη, και ώρα 10 π.μ., με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Νικόλαος Τέλλης, κωλυμένου του κ. Σταύρου Αργυρόπουλου,

Μέλη: Μιχαήλ Φράγκος, κωλυμένου του τακτικού κ. Νικολάου Στυλιανάκη,

Χαρίλαος Χάρακας,

Εμμανουήλ Αντωνόπουλος, κωλυμένου του τακτικού κ. Λεωνίδα Νικολούζου,

Γεώργιος Τριανταφυλλάκης, κωλυμένης της τακτικής κας Μελίνας Μουζουράκη και

Ιωάννης Κατσουλάκος

Γραμματέας: Αικατερίνη Τριβέλη, κωλυμένης της τακτικής κας Αλεξάνδρας-Μαρίας Ταραμπίκου

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασης ήταν ο **προληπτικός έλεγχος** της από 26.10.1999 γνωστοποιηθείσας, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης των επιχειρήσεων **ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α.Ε.Β.Ε.** και **ΖΩΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ Α.Ε.**

Στη συνεδρίαση παρέστησαν : α) για την εταιρεία ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α.Ε.Β.Ε., ο νόμιμος εκπρόσωπος της κ. Βασίλειος Γκιουλμπαζιώτης μετά του πληρεξουσίου δικηγόρου κ. Πανταζή Καραμανώλη και β) για την εταιρεία ΖΩΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ Α.Ε. ο νόμιμος εκπρόσωπος της κ. Δημοσθένης Καραμπέτσος, Οικονομικός Διευθυντής, μετά του πληρεξουσίου δικηγόρου κ. Θεόδωρου Κουτσούμπα.

Στην αρχή της συνεδρίασης, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια κα Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Γραμματείας επί της υποθέσεως, ανέφερε ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως, η υπό κρίση συγκέντρωση εγγίζει το κατώτατο όριο μεριδίου αγοράς (25%) το οποίο θέτει ο ν.703/77, όπως ισχύει σήμερα, για την υπαγωγή συγκεντρώσεως επιχειρήσεων στη διαδικασία προληπτικού ελέγχου, και πρότεινε, εφόσον η Επιτροπή κρίνει ότι η εν λόγω συγκέντρωση, εμπίπτει στην εφαρμογή του άρθρου 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, τη μη απαγόρευσή της, δεδομένου ότι δεν θα έχει ως αποτέλεσμα τον σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού στις επιμέρους σχετικές αγορές τις οποίες αφορά. Σε περίπτωση δε που η Επιτροπή κρίνει ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν εμπίπτει στην εφαρμογή του ανωτέρου άρθρου πρότεινε την έκδοση από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού, της προβλεπόμενης από την παρ. 2 του άρ.4δ του ως άνω νόμου, Πράξεως. Στην συνέχεια, το λόγο έλαβαν οι ανωτέρω νόμιμοι εκπρόσωποι των εταιριών, οι οποίοι ανέπτυξαν τις θέσεις αυτών, απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν να εκδοθεί Πράξη Προέδρου εφόσον η Επιτροπή κρίνει ότι δεν πληρούνται τα κριτήρια του άρθρου 4β, άλλως να επιτραπεί η συγκέντρωση.

Κατόπιν, απεχώρησαν της αιθούσης τα ενδιαφερόμενα μέρη και η Επιτροπή Ανταγωνισμού (Ε.Α.) διασκεφθείσα επί της υποθέσεως, και λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία του σχετικού φακέλου, την εισήγηση της Γραμματείας και τις απόψεις που διετύπωσαν, εγγράφως και προφορικώς, τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά την συζήτηση της υποθέσεως,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Με το από 26.10.1999 έγγραφο της εταιρείας ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α.Ε.Β.Ε., γνωστοποιήθηκε εμπρόθεσμα στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 4β του Ν.703/77, όπως ισχύει, η συγκέντρωσή της με την εταιρεία ΖΩΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ Α.Ε.

Συγκεκριμένα, την 12.10.1999 υπεγράφη μεταξύ της εταιρείας ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α.Ε.Β.Ε. και του Δημητρίου Μητσόπουλου, μετόχου της εταιρείας ΖΩΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ Α.Ε., ιδιωτικό συμφωνητικό δυνάμει του οποίου η πρώτη θα αποκτήσει το 41,65% του μετοχικού κεφαλαίου της δεύτερης εταιρείας.

Με τη σύναψη της ανωτέρω συμβάσεως η εταιρεία ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α.Ε.Β.Ε., που κατέχει ήδη ποσοστό 29,50% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΖΩΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ Α.Ε., επιδιώκει την απόκτηση του ελέγχου, συγκεντρώνοντας ποσοστό 71,15% του μετοχικού κεφαλαίου αυτής.

Η ολοκλήρωση της υπό κρίση συγκέντρωσης, κατά ρητή διάταξη της εν λόγω σύμβασης, τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της εγκρίσεως της από την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

II.1. Η εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (ΧΑΑ) εταιρεία ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α.Ε.Β.Ε., με έδρα την Αθήνα, ανήκει σε μεγάλο αριθμό φυσικών και νομικών προσώπων και έχει ως αντικείμενο την συμμετοχή στο κεφάλαιο εταιρειών, εισηγμένων ή μη στο χρηματιστήριο του εμπορικού, βιομηχανικού και χρηματοοικονομικού τομέα. Μέχρι τον Ιανουάριο του 1999, οπότε μεταβιβάστηκε η πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της και μεταβλήθηκε ο καταστατικός σκοπός της, λειτουργούσε με την επωνυμία ΕΡΓΟΪΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Α.Ε. και δραστηριοποιείτο στην παραγωγή και εμπορία ανδρικών υφασμάτων εξωτερικής ένδυσης από έριον και σύμμεικτα ερίου.

Ο κύκλος εργασιών της, στην εθνική αγορά, το έτος 1998, ανήλθε σε 742.489.488 δρχ. ή 2.239.800 Ευρώ.

Σημειωτέον ότι, το 1999 απέκτησε τον έλεγχο των εταιρειών «ΜΑΛΤΕΖΟΣ Α.Ε.» (με κύκλο εργασιών στην εθνική αγορά, για το 1998, 5.096.777 Ευρώ) και «ΙΝΤΕΡΚΛΙΜΑ Α.Β.Ε.Ε.» (με κύκλο εργασιών στην εθνική αγορά, για το 1998, 4.878.051 Ευρώ), εξαγορές οι οποίες γνωστοποιήθηκαν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού τον Σεπτέμβριο του 1999, κατ' άρθρο 4α του Ν. 703/77.

2. Η ΖΩΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ Α.Ε. έχει έδρα το Ζευγολατιό Κορινθίας και δραστηριοποιείται στην παραγωγή και διάθεση προϊόντων διατροφής για την κτηνοτροφία, την ιχθυοκαλλιέργεια και τα κατοικίδια μικρά ζώα.

Ο κύκλος εργασιών της, στην εθνική και την παγκόσμια αγορά, το έτος 1998, ανήλθε σε 4.157.588.722 δρχ. ή 12.541.821 Ευρώ.

III.1. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα σχετικά προϊόντα υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού. Στην υπό κρίση υπόθεση ως σχετική γεωγραφική αγορά θεωρείται αυτή του συνόλου της ελληνικής επικράτειας.

2. Η σχετική αγορά των προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής τους και της σκοπούμενης χρήσης τους.

Η παρούσα συγκέντρωση αφορά στον κλάδο προϊόντων διατροφής ζώων (ζωοτροφών) και ειδικότερα στα προϊόντα που παράγονται και διατίθενται από την εξαγοραζόμενη εταιρεία ΖΩΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ Α.Ε., δηλ. στον κλάδο των ζωοτροφών για την κτηνοτροφία (βοοειδή, χοιροειδή, αιγοπρόβατα κ.α), την ιχθυοκαλλιέργεια και τα κατοικίδια μικρά ζώα (σκύλους, γάτες), κάθε κατηγορία από τις οποίες αποτελεί διακεκριμένη σχετική αγορά.

Με βάση τα στοιχεία που προσκόμισε στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού η γνωστοποιούσα εταιρεία τα μερίδια της εξαγοραζόμενης επιχείρησης στις ως άνω αγορές φθάνουν στο 1,6% στις ζωοτροφές για την κτηνοτροφία, στο 21,15% στις ζωοτροφές για την ιχθυοκαλλιέργεια και στο 0,8% στις ζωοτροφές για τα κατοικίδια μικρά ζώα.

Επισημαίνεται ότι, η υπό κρίση συγκέντρωση γνωστοποιήθηκε, σύμφωνα με την εξαγοράζουσα επιχείρηση, κατ' άρθρο 4β του Ν.703/77, όπως ισχύει, λόγω εύλογων αμφιβολιών της για τυχόν υπερβάλλον του 25% μερίδιο της εξαγοραζόμενης επιχείρησης στην αγορά των ιχθυοτροφών.

Δεδομένου ότι οι εκτιμήσεις των ανταγωνιστριών εταιρειών παρουσιάζουν σημαντική απόκλιση σε σχέση με τα στοιχεία που προσκόμισε στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού η γνωστοποιούσα, η Επιτροπή Ανταγωνισμού κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το μερίδιο της εξαγοραζόμενης στην αγορά των ζωοτροφών για ιχθυοκαλλιέργεια κυμαίνεται στα κατώτατα όρια που θέτει ο νόμος (ήτοι 25%) για την υπαγωγή της σε προληπτικό έλεγχο.

Επισημαίνεται δε ότι, στην εν λόγω αγορά δεν παρατηρείται άθροιση μεριδίων, καθόσον η εξαγοράζουσα εταιρεία ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α.Ε.Β.Ε. δεν δραστηριοποιείται σ' αυτήν.

Εξάλλου, η περαιτέρω εξέταση των αγορών των ζωοτροφών για την κτηνοτροφία και εκείνων για τα κατοικίδια μικρά ζώα παρέλκει, λόγω του πολύ μικρού μεριδίου που κατείχε η εξαγοραζόμενη εταιρεία σ' αυτές, το 1998 (Κλαδική Μελέτη ICAP Ιουνίου 1999) και του γεγονότος ότι και σ' αυτήν την περίπτωση δεν παρατηρείται άθροιση μεριδίων, καθόσον η εξαγοράζουσα εταιρεία ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α.Ε.Β.Ε. δεν δραστηριοποιείται στις εν λόγω αγορές.

3. Στην Ελλάδα, στον κλάδο των ιχθυοτροφών δραστηριοποιούνται 15 περίπου εταιρείες. Από αυτές ορισμένες παράγουν τα προϊόντα τους στην Ελλάδα, άλλες είναι θυγατρικές Ευρωπαϊκών εταιρειών που εισάγουν τα προϊόντα τους στη χώρα μας, κάποιες Ελληνικές εταιρείες αντιπροσωπεύουν Ευρωπαίους παραγωγούς και τέλος αρκετοί ιχθυοκαλλιεργητές εισάγουν απευθείας ιχθυοτροφές από τις ξένες εταιρείες παραγωγής.

Εκτιμάται ότι η Ελληνική αγορά ιχθυοτροφών αυξάνεται τα τελευταία χρόνια με ρυθμούς ανάπτυξης 10%-15% κάθε χρόνο, ακολουθώντας την αύξηση της παραγωγής της ιχθυοκαλλιέργειας. Αυτή η αύξηση της παραγωγής αναμένεται να συνεχιστεί την επόμενη

πενταετία, με ρυθμούς της τάξεως του 10% ετησίως. Ανάλογη λοιπόν αναμένεται και η αύξηση της ζήτησης ιχθυοτροφών στην Ελληνική αγορά.

Το μεγαλύτερο μέρος της ζήτησης καλύπτεται από εισαγωγές που προέρχονται κυρίως από χώρες της Μεσογείου (Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία) και λιγότερο από βόρειες χώρες (Δανία, Μ. Βρετανία, Ολλανδία). Αναμένεται όμως τα επόμενα χρόνια η εγχώρια παραγωγή ιχθυοτροφών να ενισχυθεί σημαντικά, έτσι ώστε το μεγαλύτερο ποσοστό της ζήτησης να καλύπτεται από την εγχώρια παραγωγή.

Σημειώνεται ότι δεν υφίστανται νομικοί περιορισμοί ή άλλα εμπόδια για την είσοδο επιχειρήσεων στην Ελληνική αγορά των ζωοτροφών εν γένει.

IV.1. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 εδαφ. β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μίας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.

Στην συγκεκριμένη υπόθεση πραγματοποιείται συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια του παραπάνω άρθρου η οποία εμπίπτει στις σχετικές με τις συγκεντρώσεις ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

2. Η εν λόγω συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 4β παρ. 1 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι ενδεχομένως καλύπτεται τουλάχιστον η μία από τις δύο προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος, αυτή του μεριδίου αγοράς. Συγκεκριμένα, το μερίδιο της εξαγοραζόμενης επιχείρησης ΖΩΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ Α.Ε., για το έτος 1998, εκτιμάται ότι κυμαίνεται στο 25% της αγοράς.

Συνεπώς, οι επιχειρήσεις είχαν υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης της συγκέντρωσής τους, σύμφωνα με το άρθρο 4β, όπως και το έπραξαν εμπρόθεσμα. Συγκεκριμένα, η σύμβαση υπεγράφη την 12.10.1999 και γνωστοποιήθηκε την 26.10.1999.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ.1 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή υπηρεσιών τμήμα της και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

Από πλευράς συνθηκών ανταγωνισμού στις προαναφερθείσες σχετικές αγορές της υπό κρίση συγκέντρωσης και ειδικότερα σε σχέση με το ζήτημα εάν η κρινόμενη συγκέντρωση μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό, η Επιτροπή Ανταγωνισμού διεπίστωσε ότι: Η υπό κρίση συγκέντρωση δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά και να μεταβάλλει τις υφιστάμενες συνθήκες ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές των ζωοτροφών για την κτηνοτροφία, την ιχθυοκαλλιέργεια και τα κατοικίδια μικρά ζώα, δεδομένου ότι αφενός σε καμία από τις σχετικές αγορές της κρινόμενης συγκέντρωσης δεν παρατηρείται, όπως προαναφέρθηκε, άθροιση μεριδίων και αφετέρου το μερίδιο αγοράς της εξαγοραζόμενης εταιρείας στις σχετικές αγορές των ζωοτροφών για την κτηνοτροφία και τα κατοικίδια μικρά ζώα είναι πολύ μικρό (1,6% και 0,8% αντίστοιχα) και στην σχετική αγορά των ζωοτροφών για την ιχθυοκαλλιέργεια, όπως αναφέρθηκε, κυμαίνεται στο 25%.

Από τα παραπάνω η Επιτροπή Ανταγωνισμού κρίνει ότι η συγκέντρωση μεταξύ των επιχειρήσεων ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α.Ε.Β.Ε. και ΖΩΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ Α.Ε. δεν θα έχει ως αποτέλεσμα τον σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού στις υπό κρίση σχετικές αγορές.

4. Στο άρθρο 4 της σύμβασης περιλαμβάνεται ρήτρα, η οποία αφορά στον μη ανταγωνισμό για περίοδο τριών ετών από τον πωλητή προς την εξαγοράζουσα επιχείρηση, αναφορικά με τους σκοπούς της.

Ο ως άνω περιορισμός κρίνεται από την Επιτροπή Ανταγωνισμού ως αναγκαίος για την πραγματοποίηση της κρινόμενης συγκέντρωσης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται ότι η από 26.10.1999 γνωστοποιηθείσα, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση, με την οποία η εταιρεία ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α.Ε.Β.Ε. αποκτά το 41,65% και σε σύνολο το 71,15% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΖΩΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ Α.Ε., δεν περιορίζει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές τις οποίες αφορά και ως εκ τούτου δεν συντρέχει λόγος απαγόρευσής της κατά το νόμο.

Η απόφαση εκδόθηκε την 24η Ιανουαρίου 2000.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

Ο Συντάξας την απόφαση

Νικόλαος Τέλλης

Γεώργιος Τριανταφυλλάκης

Η Γραμματέας

Αικατερίνη Τριβέλη